

EISTEDDFOD GADEIRIOL TREFEGLWYS 2025

Cynhaliwyd y 108fed Eisteddfod a drefnwyd gan Pwyllgor Eisteddfod Trefeglwys ar ddydd Sadwrn Hydref 4ydd yn y Neuadd Goffa yn Nhrefeglwys.

Y Beirniaid eleni oedd, Cerdd – Gareth Wyn Thomas Rhydaman, Llefaru – Elen Rhys Caerdydd, Llên – Arwyn Groe, Dolanog. Ruby Grigg o'r Drenwydd bu'n beirniadu'r Dawnsio. Roedd y gwaith llaw i'w weld yng nghefn y Neuadd a'r Beirniaid yn yr adrannau yma oedd, Crefftau a Gwniadwaith – Pippa Sillitoe, Trefeglwys, gydag Eryl Douglas Jones, Trefeglwys yn beirniadu'r Llawysgrifen.

Bu'r Beirniaid yn brysur iawn trwy'r dydd yn arbennig yng nghyfarfod y prynhawn gyda hyd at deuddeg o blant mewn rhai cystadlaethau. Cafwyd cefnogaeth dda iawn o'r ysgol leol, Ysgol Dyffryn Trannon. Enillwyd y cwpan am y cystadleuydd mwyaf addawol gan Mabon Davies o Llidiartywaen, a Thlws Catrin Alwen am yr unawdydd gorau yng nghyfarfod y pnawn gan Mari Wyn Edwards o'r Fan - mae'n siwr bydd dyfodol disglair i'r ddau ohonynt. Cadi Davies enillodd y cwpan yn yr adran grefftau am greu llun oedd yn portreadu Gwledydd y Byd.

Bethan Lloyd Owen, Anwen Orrels a Gareth Jenkins fu yn cadw trefn ar cystadlaethau'r llwyfan, gyda Fflur Davies, Llidiartywaen yn cyfeilio yng nghyfarfod y prynhawn a Sian Davies, Penybontarogwr yng nghyfarfod yr hwyr.

Enillydd Tlws Coffa Gwynfryn Evans eleni oedd Heledd Besant o Aberaeron am ei chyfraniad wrth ganu ar yr unawd Gymraeg

Cynigwyd Tlws y Gadair eleni am gerdd ar y testun Dychwelyd. Daeth pedair ar ddeg o gerddi i fewn i'r gystadleuaeth gydag Eifion Daniels, Blaenffos yn ennill. Bu'r gerdd yn son am ei atgofion wrth fynd yn ôl at fferm ei fagwriaeth gan fynd a'i wyrion gydag ef.

Y Beirniad Arwyn Groe bu'n arwain seremoni'r cadeirio, ac ar ôl y feirniadaeth cyrchwyd y Bardd buddugol i'r llwyfan gan Susan Williams a Joyce Smithies. Ceidwad y Cledd oedd Iwan Owen gydag Owen Lloyd Jones yn canu cân y cadeirio. Bu Bethan Lloyd Owen a Margaret Jones yn cyfarch y Bardd.

Llywydd yr Eisteddfod eleni oedd Professor Neil Evans o Brifysgol Glasgow. Yn enedigol o Geseilfa Llawryglyn, bu yn sôn am ei fagwriaeth a'i atgofion o fynychu'r Eisteddfod, yn arbennig pan ddaeth a'i fab flynyddoedd yn ôl i gystadlu ar yr unawd offerynnol ar y bagpipes ! Dymunodd pob lwc i'r Eisteddfod yn y dyfodol.

Ar ddiwedd y noswaith gwnaed y diolchiadau gan Cadeirydd y Pwyllgor Iwan Owen, - yn sicr cafwyd diwrnod i'w gofio.

Canlyniadau. (Y plant o Ysgol Dyffryn Trannon Trefeglwys)

Unawd oed Meithrin 1. Erin Davies

2. Leusa Davies

3. Frankie Davies

Llefaru oed Meithrin 1. Erin Davies

2. Rosie Richards

3. Rowan Barnes a Leusa Davies

Unawd Bl 1 a 2

1. Ynyr Davies

2. Harper Powell

3. Iris Derby

Llefaru Bl 1 a 2

1. Ffion Davies

2. Ynyr Davies

3. Harper Powell

Unawd Bl 4 ac Iau	1. Alys Jerman Ysgol Dafydd Llwyd 2. Mari Wyn Edwards, Y Fan 3. Mabon Davies
Llefaru Bl 4 ac Iau	1. Mabon Davies 2. Mari Wyn Edwards 3. Ina Penri
Unawd Bl 6 ac Iau	1. Lois Owen Ysgol Dafydd Llwyd 2. Elin Williams
Llefaru Bl 6 ac Iau	1. Elin Williams 2. Lois Owen
Unawd Piano	1. Fenn, Ysgol Penygloddfa
Côr Plant	1. Parti Ysgol Dyffryn Trannon
Parti Cydlefaru	1. Parti Dyffryn Trannon
Unawd Offerynnol	1. Fenn, Ysgol Penygloddfa
Dawns Gyfoes Unigol Bl 6 ac Iau	1. Tallulah, Ysgol Dafydd Llwyd
Grwp Ddawns Gyfoes	1. Grwp Tallulah 2. Y.D.T.Stars 3. Winnie a Tess
Deuawd dan 18	1. Mari ac Alys
Unawd Offerynnol dan 18	1. Holly Humphreys Clatter
Llefaru i Ddysgwyr	1. Gillian Evans Trefeglwys 2. Pippa Sillitoe, Trefeglwys
Unawd o Sioe Gerdd	1. Gillian Evans 2. Owen Lloyd Jones, Clatter
Canu Emyn dros 60	1. Gwynn Jones Llanafan 2. Gillian Evans 3. Owen Lloyd Jones
Côr	1. Cor Arwystli Llanidloes
Her Unawd	1. Heledd Bessant Aberaeron
Her Lefaru	1. Heledd Bessant 2. Maria Evans Caerfyrddin
Unawd Gymraeg	1. Heledd Bessant 2. Aled Jones Commins Coch
Darllen o'r Beibl	1. Maria Evans 2. Pippa Sillitoe
Cân Werin	1. Heledd Bessant 2. Owen Lloyd Jones
Cerdd y Gadair	Eifion Daniels, Blaenffos
Englyn	Huw Alun Roberts, Yr Wyddgrug
Cyfansoddi Emyn	Awen Powell, Yr Wyddgrug
Cân Ddigrî	John Meurig Edwards, Aberhonddu
Stori Fer	John Meurig Edwards, Aberhonddu
Limrig	Alan Iwi, Didcot
Cyfansoddi Emyn Dôn	Rhiannon Lewis, Cwmann